

De illusie dat je van een grootmeester kunt winnen...

Winkelend publiek kon zaterdag in warenhuis Van der Veen in Assen dammen tegen grootmeester Jan Groenendijk. Uw verslaggever nam de uitdaging aan.

Jitse Slump

Jan Groenendijk

BAS VAN SLUIS

Tja, kan ik goed dammen? Dat vraag ik mezelf af nu ik zaterdagmiddag op het punt sta om het op te nemen tegen grootmeester Jan Groenendijk (20) en mega-damtalent Jitse Slump (19). Zij daagden zaterdag, midden in warenhuis Vanderveen tussen het winkelend publiek, iedereen uit die een steentje durft te schuiven. Het duo geeft daar een damsimultaan: twee damtoppers tegen vijftien willekeurige voorbijgangers.

Nou ken ik de regels wel. Maar de laatste keer dat ik het spel speelde, moet toch wel zo'n kwart eeuw geleden zijn geweest. Toen hielden de basisscholen van Gasselternijveen en omgeving een damtoernooitje.

Dan is vandaag wel even andere koe. Groenendijk, die natuurkunde studeert aan de universiteit van Wageningen, is op 17-jarige leeftijd al grootmeester. Zeg maar de zwarte band van het dammen. Hij wordt namelijk tweede tijdens het wereldkampioenschap dammen. Slump,

die in het examenjaar van het vwo zit, heeft ook al een indrukwekkend palmares met enkele Europese- en wereldtitels bij jeugdkampioenschappen.

Assen is dit weekend even het damcentrum van de wereld. Op een steenworp afstand strijden oud-Emmenaar Roel Boomstra en de Rus Alexander Schwarzman in het pand van RTV Drenthe om de wereldtitel. De damsimultaan is een van de randzaken waarmee geprobeerd wordt om dammen positief onder de aandacht te krijgen.

Het is 13.08 uur als ik een hand krijg van Groenendijk en Slump. Ze wensen mij succes. Samen met veertien anderen ben ik aangeschoven voor het wedstrijdje simultaandammen. Ook de 68-jarige Wubbo Buist uit Ravenswoud en de 69-jarige Wim de Mol uit Wezep doen mee aan de simultaanwedstrijd. De beide mannen zeggen met regelmaat een potje te spelen. „Ik ben wel een huisdammer, hoor”, zegt Buist. Zijn buurman De Mol is wel lid van een damclub. Hij is 'bang' voor gezichts-

verlies. „Ik hoop dat ik het langer dan een kwartier volhoudt tegen deze jongens.” En dan fluistert hij: „Ik heb al eens een keer remise (gelijkspel) gespeeld tegen Harm Wiersma.” Hij glundert terwijl een steentje opschuift.

Na vijf minuten spelen denk ik: het gaat lekker. De avond van tevoren heb ik op Google en Wikipedia ('winnen met dammen') al naar goede zetten gezocht. De moed was me echter al vrij snel in de schoenen gezonken toen ik tactieken zag met ijsjesnamen als Coupe Royale of Coupe Turc. Laat staan dat ik het 'Zetje van Bergen' snap. Nee, dit wordt gewoon gezond verstand gebruiken.

Naast me zit de 28-jarige Zainal Palmans uit Hoogeveen die de simultaanpartij organiseert. „We proberen in Assen weer een damclub te beginnen. Dammen helpt je aan een fit brein. Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN) uit Groningen draagt het niet voor niets een warm hart toe. Door de digitalisering worden onze hersenen langzaam in slaap gesust. Je hersenen

Verslaggever Bas van Sluis (tweede van links) heeft zwaar tegen grootmeester Jan Groenendijk, die toch ook even flink moet nadenken. FOTO MARCEL JURIAN DE JONG

moeten fit blijven.”

Palmans heeft gelijk. Wie rekent er nog met het hoofd? Ikzelf in elk geval amper. Vaak grijp ik even naar de rekenmachine. Gemak dient de mens.

Terug naar de match.

Na tien minuten is mijn zelfvertrouwen tot grote hoogte gestegen. Op het bord staan nog 17 van de 20

zwarte stenen. Maar ook 17 witte. We gaan gelijk op, denk ik vol bravoure. Af en toe komt Groenendijk of Slump langs. Ik schuif een steen naar voren. Zij peinen wat en reageren. Hoewel ik wel ietwat geïmponeerd ben – ze kijken letterlijk op mij neer, want ik zit – heb ik het idee dat ik het spel aardig meespeel. Sterker: de illusie dat ik best wel eens van een

grootmeester kan winnen, sluipt in mij.

Die gedachtegang blijkt vijf minuten later een luchtkasteel. Helemaal als Slump terloops de opmerking maakt dat hij er even wat snelheid in wil gooien. „Er spelen ook kinderen mee en die worden wat ongeduldig.” Hij schuift een van zijn witte stenen naar voren.

Ha, schiet door mijn hoofd. Nu heb ik je. Gretig sla ik toe en pak een van zijn 'soldaten'.

Het blijkt een beginnersfout, want ik creëer legio mogelijkheden voor mijn opponenten. Als grootmeester Groenendijk een minuut later aan mijn bord verschijnt, pakt hij in een ronde vier damstukken van mij af en zegt met een glimlach:

„Goed gespeeld.” Ik sta paf. Als ik hem vraag hoeveel zetten hij eigenlijk in het voren denkt, antwoordt hij: zo'n tien tot twintig. „Afhankelijk van mijn plan.” „Plan?;”, stamel ik. Hij knikt. Ik troost me maar met de gedachte dat ook ik het langer dan een kwartier heb volgehouden. En dat mijn medespelers allemaal verloren.